

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published three times a week by the Ukrainian Labor News Ass'n.
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень:
 у вівторок, четвер і суботу.
 Видає Стіваришення "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Непоміщені в газеті рукописи не звертаються, хіба що дописувачеві вразі замінити, що бажає звороту свого рукопису на випадок його непоміщення та залучити поштової стемпел на його переписку.

РЕДАКЦІЙНИЙ ОГЛЯД ВАЖНИХ ПОДІЙ.

ПІД БРИТІЙСЬКИМ "РОБІТНИЧИМ ПРАВИТЕЛЬСТВОМ".

Так зване робітничє правительство Великої Британії все ще на кожному кроці старється доказати британській буржуазії, що воно потрапить служити її інтересам не гірше якого небудь консервативного або ліберального, хоч в цьому вона вже прекрасно переконана.

В справах військовій, колоніальній, націоналізації, бюджету — МекДоналде правительство притримується зовсім політики лібералів. Ні одного поважнішого кроку дотепер не підняло воно в користь робітничої класи. Навіть програми реформ своєї власної Партії Праці воно вирікається, дарма, що трудові маси Великої Британії, в яких глибоко впроваджені в парламентаризм, на основі цієї програми вибрали посланика до парламенту кандидатів Партії Праці.

Навіть у відношенні правительства до робітничих організацій нічого не змінилося. Так як за попереднє правительство здушувало робітничий рух і забороняло робітничі організації в Індії, так і тепер, за так званого робітничого правительства МекДоналда, за організування політичної масової партії серед індійських робітників і селян власті арештують і саджають до тюрми. Так як давніше, за консервативного і ліберального правительства, так і тепер, за так званого робітничого правительства, удержується коштом великих сум шпіонів в "Скотленд Ярд-і" для висліджування всего, що діється в робітничих трейд-юніоніях і політичних організаціях, а особливо в Комуністичній Партії.

Оце недавно відбувалася конференція Комуністичної Партії лондонського дистрикту в "Регерсел Театрі" при Бедфорд вулиці в Лондоні. В часі нарад присутні закрили, що хтось є під п'яною формою, а коли туди заглянули, то знайшли двох детективів-сервантів Гіла і Гоплея, що мають звязки з тайною політичною службою, які записували, що було говорено на конференції. Перелякани шпіони втікли, полишивши свої нотатки з записками під п'яною формою.

Комуністичний часопис "Воркерс Віклі" ("Робітничий Тиждень") напечатав фотографічні знімки тих записок і вивав публічно правительство МекДоналда, щоб воно назначило слідчу комісію, яка-б розглянула справу шпіонажа за робітничими організаціями, а коли ні, то щоб потягнула часопис до відповідальності.

З приводу цього посол Ленсборі зажадав в парламенті від міністра внутрішніх справ Гендерсона, щоб він пояснив, чи Комуністична Партія є нелегальною організацією, а комуністична пропаганда є протизаконною, та чи він поробить кроки, щоб що шпіонажу за робітничими організаціями припинити.

На це Гендерсон відповів, що згадані поліціянти "сповідали лише свою службу", за що удостоївся трішки охлескіх признанія зі сторони буржуазних послів. Що до Комуністичної Партії, він заявив, що вона не є незаконною, але "певні методи пропованія її деякими дієрами у виконавній доведи-б до зломання законів цієї країни" і через те треба, щоб поліція до певної міри стежила іх "в сповнованню свого обовязку супроти решти суспільства".

У відповідь, Ленсборі вказав на це, до чого можуть довести зизнання таких шпіонів в ентуальнім випадку, коли вони не мають поняття, хто говорив те, що вони записували. Як могли-б вони свідчити проти осіб, котрих вони не бачили, хоч могли чути, що вони говорили. А дальше запитав "робітничо" міністра Гендерсона, чи "хочеться також поліцію під п'яною формою там, де збираються і ведуть дискусії консервативні".... що викликало великий сміх серед робітничих і ліберальних послів.

Хоч Гендерсон на це останнє питання не відповів, то мовчанка його була найкращою відповіддю. Не проти буржуазії вдержується що поліція, а проти робітників. Робітничє правительство, перебравши державну машину капіталістичної Великої Британії, не може ньюо орудувати в інтересі робітників, бо не для цього вона створена. Не можна-ж, як писав недавно Бернад Шо, буржуазною державною машиною ужити на службу робітничій класі, так як не можна на машині до шиття варити страви, або молотити пшеницю. А знищити її і збудувати на її місці робітничо-фермерський радянський апарат, МекДоналді, Гендерсону, Сноудені і Ко. не здатні і на це вони не вважать. Шлях, що ним йдуть соціал-патріоти і поборники реформісти, які протривають революційним способом боротьби, невідомі ведє на службу буржуазії. Про це робітничі маси, що йшли за ними, тепер переконуються на практиці.

І не тільки до шпіонажа проти Комуністичної Партії дійшли панове соціалісти з П. Інтернаціоналу, але й проти трейд-юніоні, як про це свідчать факти, що їх подає вище згаданий часопис. Це викликає цюраз більше обурення і незадоволення серед робітників, що вибрали МекДоналді, Гендерсона, Сноуденів і прочих робітничих "фейкерів", але це не новина для комуністів, котрі понововали робітничим масам, куди поведуть їх ці панове.

І як вірно означив Комуністичний Інтернаціонал тактику комуністів у відношенні до реформістичних і соціал-патріотичних елементів. Комуністи повинні допомагати їм взяти владу, де вони до ньюї приближилися, бо при владі вони найкраще і якнайкраще виявлять своє справжнє обличчя та самі докажуть, що вони свідомі і несвідомі прислужники буржуазії, що вони вороги соціальної революції. А робітничі маси, переконаніши на практиці про їх обман, скорше вийдуть на прямий шлях революційної боротьби за диктатуру пролетаріату. Вірність і слушність цієї тактики ясно ствердили події хобби в Німеччині, а тепер потверджують її події в Великій Британії.

НОВИЙ СКАНДАЛ В ПРОВІНЦІІ ОНТЕРІО.

Поводи і в нашій побожній Канаді починають виявлятися неабиякі панські злодійства. Минулого місяця, як де було подано в нашому часописі, викрито злодійства деяких бувших провінціальних урядників в Ньюфавндед і Онтеріо. В обох провінціях ці бувші провінціальні урядники за час свого урядування накрали публічного гроша на сотки тисяч доларів. Вийшов скандал на денне світло і мусили їхні наслідники почати слідство.

Ще тільки почалося те слідство, — а воно дуже пиняво йде, коли розглядаються злодійства панів, "достойних горожан", — а тут виступає онтеріський міністер публічних шляхів, Джордж С. Генрі, і заявляє, що скандалом тим не кінше, бо і він відкрив один на доручення його доглядів публічних шляхів.

Від кількох місяців ведеться вже інвестиція на публічних дорогах, побудованих за останні чотири-пять років в Онтеріо, а в результаті виявляється, що будова цих доріг далеко не відповідає контрактам, поробленим з провінціальним правительством. Оказується, що цементовані і штуровані дороги, побудовані коштом провінції, не мають ні такої грубої верстви, ні здається такої якості шутру та цементу, як цего вимагали контракти. Гроші то за них заплачено після контрактів, але робота не виконана так, як цего ці контракти вимагали.

Генрі заявляє, що як інвестиція, ведена його департаментом, буде закінчена, то виявиться новий скандал, що здивує публічну опінію.

Чи здивує? — ми сумніваємось. Панські скандали, це не новина. Іх, особливо тепер, стільки, що так звана "публічна опінія" їм вже не дивується. Впрочім, хто формує ту публічну опінію і хто її голову крутить, як не буржуазна преса. А ця продажна матрона і скандал виявляє, як тим, кому вона служить, цього потрібно, і виправає його перед "публічною опінією" в відповідний час.

Інвестиції, докази, — це все витягає буржуазна преса в боротьбі з грабіжницькими буржуазними клас до тої пори, поки треба свого політичного чи промислового конкурента побити, щоб замість нього та другому злодійові дати змогу грабити. Це робить свого цілю, то й соперника свого виправає, бо він-же свій. І всі інвестиції кінчаються на нічому, а на докази та сама преса легко надає протидокази. Усі ті інвестиції, це панські жарты, панська гра, глум над найвним населенням, що в них вірять.

Чи мало тих інвестицій вже було. Вкрадути пані гроші — інвестиція. Станеться кривда робітникам або фермерам і вони владуться до властей за допомогою — інвестиції. Треба щось корисного для трудового населення зробити — інвестиція. Тягнеться ця інвестиція місяцями цілими і за кожним разом з ньюї нічо не виходить.

Таке вийде і з тими скандалами. Вестимуть інвестиції до того часу, аж "публічна опінія" засне і забуде про все. А тоді й справи похорон. А буржуазна преса, що ці скандали тепер виявляє, відтак розскаже "публічній опінії", що на ділі то їй не були такі дуже злодійства, що були це тільки "нерегулярності", а що до тих публічних доріг, то вони просто "повисхалися" і "публічна опінія" заспокоїться.

А все таки сам факт відкриття цих панських злодійств для панів неприємний. Навіть капіталісти в Великій Британії крутять носом і заявляють, що їм би то не було ризикувати вкладати своїх капіталів по цім боці Атлантику, бо за багато в Злучених Державах і Канаді грубих злодійств розвелосся. Та це тільки міна невинності британських неправедників, бо не їх тут окрадували, а громадські каси і майно, зідране з трудового населення.

І цьому то трудовому населенню, а не капіталістам, є чого обурюватися. Та обурення мало, поря вже всіх буржуазних злодійов раз на завжди вимести разом із їхніми громадським рабівничим порядком.

В ЦАРСТВІ ФОРДА.

Відомий автомобілевий король, Генрі Форд, є найбагатшим чоловіком в Зл. Державах. Його спілка Ford Motor Co. заробила в 1923 році найбільші зиски за всі інші капіталістичні компанії. В дитройській газеті "Таймс" з 28. квітня читаємо, що Фордова автомобілева спілка мала при кінци 1923-року готівки на руках \$271,618,668.

Фордова спілка мала на руках при кінци 1923 року готівки майже в два рази більше, чим найбільша в Злучених Державах індустріальна спілка United States Steel Corporation, бо згадана спілка мала з кінцим 1923 року всего \$143,499,268.

Як зростають зиски Фордової спілки з чисто американською скорістю, показують слідуочі цифри: з кінцим 1922 року готівки на руках Фордова спілка мала \$109,232,732; з початком 1923 року мала вже \$159,595,707. А протягом 1923 року ця готівка збільшилася о \$112,012,961, отже чисте по довілася за один рік.

Це є просто казочні цифри, які шалено зростають не днями, або годинами, але мінутами. Ось маємо взірель Фордової продукції. Тому, що Канада накладала цю на дозві американських індустріальних виробів, Форд побудував собі в Канаді фабрику автомобілів, яка коштує \$12,000,000. В цій фабриці Форд пиняє виробити 125,000 автомобілів протягом 1924 року, тоді як минулими роками він виробляв о коло 45,000 автомобілів на рік.

В цій новій фабриці Форда буде вироблятися по 50 автомобілів на годину. Рік тому назад канадійська фабрика Форда виробляла денно приблизно 250 автомобілів, а в

Це тільки готівка в золоті. Вартість майна седи не вчисляется. Майно цих спілок, як фабрики, залізничі, ріжнородні копалині, нафтові поля, ліси, кораблі, землі, машинерія, будинки оцінюються на просто казочну суму. Відтак їхні вклади в різні підприємства європейські, азійські, та полудневої Америки. А в самій Канаді скільки ріжнородних багатств належить до цих компаній. А землі, нафта і залізничі в Мексико.

Всі ті багатства належать до гуртка хижаків-капіталістів. Цілі країни до них належать. Всі багатства Злучених Держав в їх руках. І всі ті багатства вони нажили визиском мольозної праці робітництва і фермерства. Вони, прикриваючись демократичними законами, які самі для себе створили, зрабували все те з трудового населення.

Але приїде час і всі багатства вернуть до тих, хто їх створив. *Волинець.*

— це також довг. Ми не повинні забувати за него! Ми знаємо термін: До нового року ми мусимо побути решти догуг! І віраємо, що при Вашій дружній допомозі, ми його побудемоси!

Екс. Комітет.

КНИЖКА Л. ТРОЦЬКОГО ПРО В. І. ЛЕНІНА.

Тов. Троцький у статті під заголовком "Ленін на трибуні", що є заголовком розділу з книжки про Леніна, пригатованої тов. Троцьким до друку, пише: "Коли я пробую увянти собі, як я перший раз побачив і почув Леніна на трибуні, я бачу кремезну постать, невисокого росту, чую рівний, гладкий, дуже швидкий, мало не гаркавий, безупинний і мало не без перерви, з початку без особливої інтонації голос.

Перші речення — звичайно загальний тон, тоді, що неначе щось намагає. Цей перший період триває в залежності від аудиторії, темі і настрою промовця. Але ось тон змінюється, тема починає вьяснятися. Промовець нахилиється наперед, встромивши великі пальці рук за вирізи камізьельки. Від цього подвійного руху відрозу виступає вперед голова й руки. Сама голова по собі не здається великою, на невисокому, однак, мічному тілі. Кість руки — широка з короткими пальцями, плетейська.

Промовець переповідає заперечення супротивника, які він припускає, та цитати із статті ворога.

Перед тим, поки він встиг розібрати ворожу думку, він дає вам зрозуміти, що заперечення безпідставне, повернувшись, або фальшиве. Він виймає пальці із вирізів камізьельки, відступає невеличкими кроками, іронічно, або ніби розсупичливо розводить руками, знизую плечима.

Коли в аудиторії є супротивники, промовця зустрічають критичними або ворожими вигуками. В дев'ять випадків із десяти він їм не відповідає. Він підхоплює ворожий вигук з місяця лише в тому разі, коли це відповідає загальному ходові його думки. Тоді його відповіді бувають цілком несподівані що до своєї убовної простоти.

Він геть чисто викриває ситуацію там, де, як сподіваються супротивники, — він повинен її не викривати. Це випробування на собі ментовики" в перший період революції, коли обвинувачення за порушення демократичних принципів були ще свіжі.

"Наші газети закриті." — Звичайно, на жаль, ще не всі, однак незабаром будуть закриті всі. Диктатура пролетаріату знищить геть чисто цей ганейний продаж буржуазного опіною. (Гучні оплески).

Промовець випростується, вивняв обі руки з кишень. Тут нема натяку на позу, однак, відчувается незломна певність що до своєї слушности.

Коли промовець нападає на своїх і несамовита атака зберігає характер урозумення. Промовець продумав заздалегідь свою думку до кінци, до останнього практичного висновку, однак, не форму її. За винятком найважливіших слів, конструкція речень звичайно важка. Через величезні речення напружена і власна думка мостить собі певний шлях. Здається ніколи, що говорить не найглибший, осквісний марксист, людина з величезною ерудицією, але самоук, що дійшов до всего свого розумом, що викладає все по своєму.

Гумор Леніна як промовця теж простий як і всі його прийоми. Немає дотепів, є лише жарт, влучний і доступний масі, справжній народний жарт.

Ми подаємо тут загальні цифри, а докладний звіт буде подано в півріччій справозданню Стіваришення Укр. Роб. Дім. Товариш!

Ми спільними зусиллями сплатили велику суму догуг, яка через 5 літ гнітала нас. Ми сплатили довг компанії і соткам товаришів. Але тих \$5,091.92, які ще лишаються

З ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ УСУНЕНО БУВ. ЦАРСЬКІЙ ОФІЦІРИВ.
 Фрунзе заяв багато змін у команді Червоної армії. Майже всі вищі офіцери, які походили з давньої царської армії, зістали усунені, а на їх місце назначено комуністи.

ВІДПОВІДЬ ТОВА. ПЕТРОВСЬКОГО НА ПРИВІТ ВІД П'ЯТОГО З'ЇЗДУ СТОВ. У. Р. Д.

На привіт, висланий від V. З'їзду Стіваришення Українськй Робітничий Дім до Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету, тов. Петровський, голова В.У.Ц.В.К., надіслав таку відповідь:

"Перше усього треба подякувати товаришам-Українцям, що проживають в Канаді, за щире увагу, яку виявили вони, стежучи за життям Радянської України. Братерський привіт, що надійшов до нас з далекої Канади в трудящих масах Радянської України підтримав найкращий настрій і ще більше підніс бадьорість у справах соціалістичного будівництва.

"З того моменту, коли на території бушої царської Росії стала існувати Радянська Влада, трудящі маси всіх національностей негайно одержали політичну волю і умови для культурного й національного розвитку. Ми довели волю національностей до найвищого і стану і тим забезпечили культурно-економічний розвиток всій трудящій людності. Коли за кордоном ходять чутки про національне пригноблення в Радреспубліці, то знайте, дорогі товариші, що ця провокація розповсюджу-

ється нашими ворогами, яких Жовтнева Революція позбавила права експлуатувати робітників і селян нашого Союзу. Тепер вони, прибираючись у національні кольори, дбають про те, як би то повернути старі права — та даремно! "Вітаємо Вас за те, що Ви разом з нами співчуваєте тій частині української нації, яка ще й досі живе під гнітом капіталістичних держав. Ми вживаємо всіх заходів, аби полекшити долю українських робітників та селян, що живуть поза межами нашого Союзу, і певні того, що добемося цієї мети. Але-ж проте ми знаємо, що капіталізм не дасть національного визволення в правдивому розумінні цього слова. Ми знаємо, що може незабаром капіталізм пожене народи на нові братовбивчі війни. І ось тоді перед нашими братами в різних країнах повстане питання про свою власну боротьбу за визволення з під капіталістичного гніту, як воно свого часу стояло перед нами.

"Прийміть братерський привіт, робітники і фермери Канади, від українського трудящого люду, який уже здобув собі владу і справжню національну волю!"

Г. Петровський.

ВІД ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ СТОВ. У.Р.Д.

ДОВГ УКР. РОБ. ДОМУ КОМПАЇ СПЛАЧЕНИЙ.

Один і найбільший титар звалено з плечей. Довг компанії, який від 1918 року тягав на Українськй Робітничий Дім в Вінніпегу, зівстав заплачений в поведілок 5. мая. Довгу в той день заплачено \$9,800.00 і проценту за 6 місяців \$441.00 та \$3.00 за відше моргучу. Отже разом в поведілок 5. мая заплачено компанії \$10,241.00 і очинено з моргучу наш центральний Укр. Роб. Дім.

Ці гроші зібраніся протягом останніх 6 місяців і склалися в банк від того, щоб коли приїде речинець, сплатити довг компанії, який найбільше великий, бо за него платилося великий процент. Оскільки зростала готівка в банку, остільки рахувалося сплаченим довг. Фактично-ж той довг стояв, аж поки зібралася достаточна сума, щоб заткати ненастигну пельку компанії. Бракувало ще \$700.00, які визичено на один рік в Робітничого Запомогового Товариства.

Гроші ці зібрано за добровільних жертв, зіступних і членських вкладов, з підприємств в Укр. Роб. Дім, але найголовніша сума прийшла з кампанії в місяцях листопада, грудні і січні, за яку дано нагородити тим, хто дістав щасливі числа купонів. Та кампанія принесла на сплату догуг чистих \$6,446.00. Отже можна сказати, що кампанія була успішна, хоч коштувала багато заваятої праці.

На цім місці Екзекутивний Комітет Стіваришення Укр. Роб. Дім складає щире товаришське подяку всім тим філіям, відділам і товариствам та поодиноким товаришам, які активні працювали в тій кампанії на користь остаточної сплати догуг Укр. Роб. Дому в Вінніпегу.

А зокрема Екзекутивний Комітет складає щире подяку товаришів П. Зрадоський в Торонто, яка на своє щасливе число купона дістала в нагороду

автомобіль вартости \$800.00 і повернула його на сплату догуг Укр. Роб. Дому в Вінніпегу. Екзекутивний Комітет одержав від т-ки Зрадоської лист слідуючого змісту:

"Дорогі Товариші! Я вислала до Екс. Комітету посвідку від автомобіля і лист з заявою, щоби гроші, скільки вартував автомобіль, вислати в Комуну на закупку машин. Однак, коли появилосся справоздання Стів. Укр. Роб. Дім і показалося, що догуг Укр. Роб. Дому в Вінніпегу ще не заплачено і що остання кампанія на остаточно сплату догуг не принесла сподіваних усіхнів — я оставляю всю суму, яку маю коштувати автомобіль, до розпорядження Екзекутивного Комітету Стів. Укр. Роб. Дім.

З товаришским привітом,
 П. Зрадоська."

Крім щирої подяки від себе і від імені цілого Стіваришення т-ці Зрадоській, Екзам не має нічого додати до цього листа, бо він сам за себе говорить якнайкраще. Коли товаришка витрала автомобіль, вона не задумувалась рїшши віддати його на користь Комуні, але коли побачила, що довг ще не сплачений, лишас його Екзамові. А для себе вона його і не думала брати. Славно, товаришко! Хоч Ви й віддете з Комуною на Україну, Ваше імя все буде стояти в перших рядах жертвдованців на Укр. Роб. Дім в Вінніпегу.

Загального догугу на Українськй Робітничім Дім в Вінніпегу лишається ще \$5,091.92. Цей довг розподіляється так: товаришам — \$2,769.49; організаціям — \$2,322.43.

Ми подаємо тут загальні цифри, а докладний звіт буде подано в півріччій справозданню Стіваришення Укр. Роб. Дім. Товариш!

Ми спільними зусиллями сплатили велику суму догуг, яка через 5 літ гнітала нас. Ми сплатили довг компанії і соткам товаришів. Але тих \$5,091.92, які ще лишаються